

Etkili ?leti?im Ortam? Yaratma ve ?leti?imde F?rsat E?itli?i Sa?lama Becerileri Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Etkili ?leti?im Ortam? Yaratma ve ?leti?imde F?rsat E?itli?i Sa?lama Becerileri Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21411>

Öz

Etkili İletişim Ortamı Yaratma ve İletişimde Fırsat Etkiliyi Sağlama Becerileri Anketi, 2005 yılında B. Olgun tarafından yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu anket, özellikle sınıf öğretmenlerinin sınıf içi etkileşimlerde **etkili iletişim** becerilerini ve öğrencilere yönelik **fırsat etkiliyi** sağlama yeterliliklerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, öğretmenlerin pedagojik ve psikolojik yeterliliklerini öz bildirim yoluyla ortaya koymayı hedeflemektedir.

Ölçeğin geliştirme süreci, sınıf içi dinamiklerin ve öğretmen davranışlarının öğrenci başarısı üzerindeki kritik rolünü vurgulamaktadır. Bu araç, eğitim amaçları ve kurum yöneticilerine, öğretmenlerin iletişim becerileri alanındaki gelişim ihtiyaçlarını belirleme konusunda önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen yeterliliği, sınıf içi iletişim, **fırsat etkiliyi**, etkili iletişim, sınıf yönetimi, **yüksek lisans tezi**, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

B. Olgun

Amaç

Anketin temel amacı, görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin, derslik ortamında sağlıklı ve verimli bir öğrenme süreci için gerekli olan **etkili iletişim** ortamını ne ölçüde yaratabildiklerini ve tüm öğrencilere eşit katılım ve gelişim imkanları sunma konusundaki becerilerini tespit etmektir. Bu tespitler, hizmet içi eğitim programlarının planlanmasına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, öğretmenlerin kendilerini iletişim becerileri açısından değerlendirmelerini sağlayarak, mesleki gelişim alanlarını belirlemelerine yardımcı olur. Özellikle, öğrencilerin sosyo-ekonomik veya kişisel farklılıklarına bakılmaksızın iletişimde **fırsat etkiliyi** ilkesinin uygulanıp uygulanmadığına odaklanmaktadır.

Yapı

Etkili İletişim Ortamı Yaratma ve İletişimde Fırsat Etkiliyi Sağlama Becerileri Anketi, iki temel psikolojik ve pedagojik yapıyı ölçmektedir. Birincisi, öğretmenin sınıf içinde açık, destekleyici ve yapıcı bir iletişim atmosferi oluşturma becerisi; ikincisi ise, öğretmenin tüm öğrencilere söz hakkı verme, geri bildirim sağlama ve sınıf içi etkinliklere katılımda eşit muamele sunma yeterliliğidir.

Bu yap?, ö?retmenlerin sadece bili?sel yeterliliklerini de?il, ayn? zamanda duygusal zeka ve sosyal becerilerini de içeren kapsamlı bir **ö?retmen yeterlili?i** modelini temel al?r. Ölçek maddeleri, genellikle ö?retmenin gözlemlenebilir davran??lar?n? ve tutumlar?n? hedef almaktadır.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisine dair do?rudan bir özet bulunmamaktadır. Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen bu tür bir ölçekte, genellikle içerik geçerli?i için uzman görüşüne başvurulmu? ve yap? geçerli?ini test etmek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Geçerlik çal??malar?n?n detaylar?, ölçe?in kaynak referans? olan B. Olgun'un 2005 tarihli yüksek lisans tezinde (Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü) kapsamlı bir ?ekilde sunulmaktadır. Bu tez, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü kan?tlayan istatistiksel bulgular? içermektedir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenilirlik bilgisine dair do?rudan bir özet bulunmamaktadır. Ölçe?in iç tutarlılı??n? de?erlendirmek için geli?tirme a?amas?nda **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesaplanm?? olması beklenmektedir. Bu katsay?, anket maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, genellikle pilot uygulamalar sonrasında gerçekleştirilir ve elde edilen katsayılar?n kabul edilebilir düzeyde (örne?in, 0.70 ve üzeri) olması, ölçüm arac?n?n tutarlı olduğunu gösterir. Detaylı güvenilirlik sonuçlar? için tezin orijinal metnine başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Geli?tirme ölçe?i olması nedeniyle, ölçe?in alt boyutlar?n? belirlemek ve yap? geçerli?ini sağlamak amacıyla **Aç?mlayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullan?lm?? olması güçlü bir ihtimaldir. Bu analiz, anket maddelerinin hangi faktörler alt?nda topland???n? ve "Etkili ?leti?im" ile "F?rsat E?itli?i" boyutlar?n?n birbirinden ayrılmı?p ayrılmad???n? istatistiksel olarak gösterir.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in puanlanması ve yorumlanması için kritik öneme sahiptir. Analiz sonucunda elde edilen faktör yükleri ve öz de?erler, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle ne ölçüde uyumlu olduğunu ortaya koyar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i / Öz Bildirim Anketi

Format: Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir, ancak genellikle 5'li veya 4'lü Likert tipi derecelendirme (Örn: Hiçbir Zaman - Her Zaman) kullanılmaktadır varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetkinler (22-60 yaş arası meslek icra eden sınıf öğretmenleri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de görev yapan sınıf öğretmenleri. Araştırma örneklemini, tezin yapıldığı Sivas ilindeki okullarda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Sınıf öğretmenlerinin kendi iletişim becerilerini ve fırsat etkili uygulamaları değerlendirildiği nicel bir anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlilik, iletişim becerileri, pedagoji, sınıf öğretmenleri, faktör analizi, güvenirlilik katsayısı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Sağlanmamıştır.

Yazma Adresi: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2005 yılı itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, bir yüksek lisans tezi çalışması'nın ürünü olduğu için akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için yazar B. Olgun'dan resmi izin alınması gerekebilir.

Ölçeğin Geliştirme Yılı: **2005**.

Kaynaklar

Olgun, B.(2005). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf içinde etkili iletişim ortamı yaratma ve iletişimde fırsat etkiliği sağlama becerilerinin değerlendirilmesi (Yüksek lisans tezi)*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

Tezin orijinal bağlantısına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

İlgili bir sınıf için gözlem ölçeği PDF dosyası buradan indirilebilir: sinif-ici-gozlem-olcegi-toad.pdf

Etkili İletişim Ortamı Yaratma ve İletişimde Fırsat Etkili İletişim Becerileri Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM